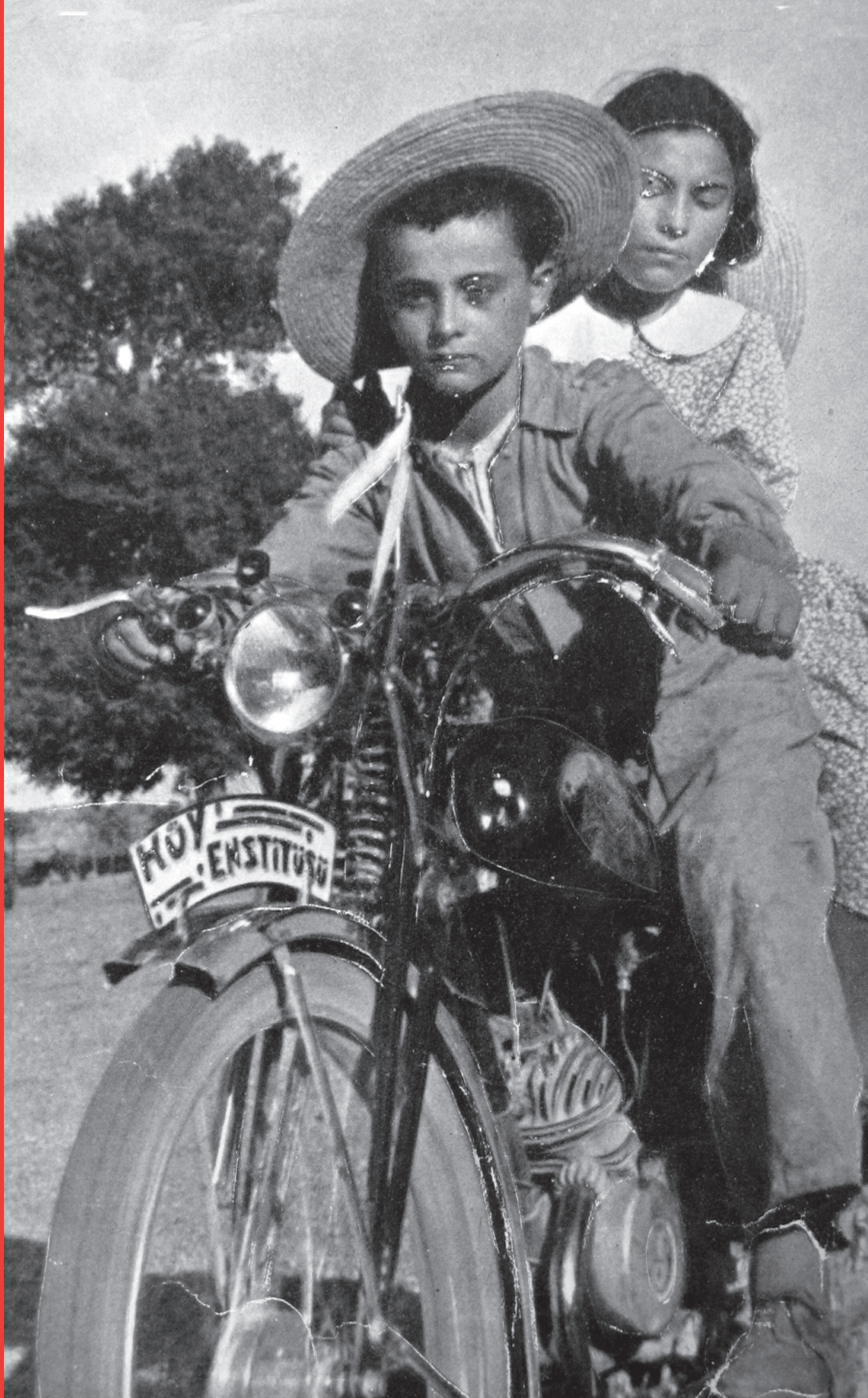

KÖY ENSTİTÜLERİ

FOTOĞRAF SERVİSİ

HASAN ALİ YÜCEL VE İSMAİL HAKKI TONGUÇ'A SAYGIYLA...

Akçadağ Köy Enstitüsü / Malatya

Akpınar Köy Enstitüsü / Samsun

Aksu Köy Enstitüsü / Antalya

Arifiye Köy Enstitüsü / Sakarya

Beşikdüzü Köy Enstitüsü / Trabzon

Cılavuz Köy Enstitüsü / Kars

Çifteler Köy Enstitüsü / Eskişehir

Dicle Köy Enstitüsü / Diyarbakır

Düziçi Köy Enstitüsü / Adana

Erciş Köy Enstitüsü / Van

Gölköy Köy Enstitüsü / Kastamonu

Gönen Köy Enstitüsü / Isparta

Hasanoğlu Köy Enstitüsü / Ankara

İvriz Köy Enstitüsü / Konya

Kepirtepe Köy Enstitüsü / Kırklareli

Kızılcıllu Köy Enstitüsü / İzmir

Ortaklar Köy Enstitüsü / Aydın

Pamukpınar Köy Enstitüsü / Sivas

Pazarören Köy Enstitüsü / Kayseri

Pulur Köy Enstitüsü / Erzurum

Savaştepe Köy Enstitüsü / Balıkesir

HAZIRLAYAN: HAKAN ÇELİKARSLAN

bir devir
bir devrim

FOTOĞRAF ARŞİVİ İÇİN YENİ KUŞAK KÖY ENSTİTÜLER DERNEĞİNE TEŞEKKÜR EDERİZ.

KÖY ENSTİTÜLERİNİN KURULUŞUNUN 82.YILI

FOTOĞRAF SERGİSİ

17-19 NİSAN 2022

METRO SANAT GALERİSİ, KIZILAY-ANKARA

KÖY ENSTİTÜLERİ EFSANESİNİN İKİ GÜZEL KAHRAMANI, HASAN ALİ YÜCEL VE İSMAİL HAKKI TONGUÇ'A SAYGIYLA

KÖY ENSTİTÜLERİMİZ

Akçadağ Köy Enstitüsü / Malatya, Akpınar Köy Enstitüsü / Samsun, Aksu Köy Enstitüsü / Antalya, Arifiye Köy Enstitüsü / Sakarya, Beşikdüzü Köy Enstitüsü / Trabzon, Cılavuz Köy Enstitüsü / Kars, Çifteler Köy Enstitüsü / Eskişehir, Dicle Köy Enstitüsü / Diyarbakır, Düziçi Köy Enstitüsü / Adana, Erciş Köy Enstitüsü / Van, Gököy Köy Enstitüsü / Kastamonu, Gönen Köy Enstitüsü / Isparta, Hasanoğlan Köy Enstitüsü / Ankara, İvriz Köy Enstitüsü / Konya, Kepirtepe Köy Enstitüsü / Kırklareli, Kızılçullu Köy Enstitüsü / İzmir, Ortaklar Köy Enstitüsü / Aydın, Pamukpınar Köy Enstitüsü / Sivas, Pazarören Köy Enstitüsü / Kayseri, Pulur Köy Enstitüsü / Erzurum, Savaştepe Köy Enstitüsü / Balıkesir.

Eğitimis

iletisim@egitimis.org.tr

FOTOĞRAF ARŞİVİ İÇİN YENİ KUŞAK KÖY ENSTİTÜLERİ DERNEĞİNE TEŞEKKÜR EDERİZ.

Bir Özgürleşme Eylemi Köy Enstitüleri...

Köy Enstitüleri, M. Kemal Atatürk, Eğitim Bakanı Saffet Arıkan ve eğitimci İsmail Hakkı Tonguç'un proje ve uygulamasıyla, 1936'da başlatılan Eğitim Kursları ve ardından kurulan Köy Öğretmen Okulları deneyimleri üzerinden 17 Nisan 1940 tarihinde hayata geçti.

Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hasan-Âli Yücel *"...Türk vatanının dağlarında, bayırlarında ve kırlarında, hatta en ücra yerlerinde kendi kendine açıp solan çiçek bırakmayacağız" diye seslenirken, İsmail Hakkı Tonguç "insanoğlunun kazanacağı en büyük zafer, korkuyu yenmesiyle elde edilecek zaferdir..."* diyordu.

Korku yoksulluktan, o eski karanlık-köleci çağlardı, cehaletti, gelecek endişesiyle özgürlüğünü yitirmekte, baskıcı toprak ağalarıydı, ırkçı ve çıkarıcı politikacıydı...

Canlandırılacak Köy

Halkın özü köylüydü. Doğanın, inancın, cehaletin tutsağı köylülere değerini vermek, devrimlere ulaştırmak gerekti. Eğitim alanında olduğu gibi, tarımda, sağlıkta da ona yaklaşılmalıydı.

İsmail Hakkı Tonguç *"Ülke ve ulusu kitaplardan okumakla öğrenmeyen, köye gidecek, köyde kalacak" yeni bir öğretmen tipi yaratacak, Enstitü olarak adlandıracağı bir okulla bunu başarmayı düşünüyordu...*

Mustafa Kemal Atatürk: *"Eğitim ve öğretimde uygulanacak yöntem, bilgiyi insan için gereksiz bir süs, bir baskı aracı, ya da bir uygarlık zevkinde çok, gerçek yaşamda başarıya ulaşmayı sağlayan, uygulanabilen, kullanılabilir bir aygıt haline getirmektir."* diyerek eğitimde tutulacak ana halkayı belirlemişti

Hasan-Âli Yücel: *"...Köy Enstitüleri ilkesi, bu pratik ilke tamamıyla bizimdir. Taklit değildir. Türkçe buluştur. Benzersizdir. Çünkü millet sevgisi gibi bir kaynaktan ilhamını almıştır. Pedagoji kitapları yazmaz, klasik pedagoji bilmez. Bilmezler, çünkü bir eğitim kuramı değil, ulusal bir kalkınmanın temel ilkesidir ve onun gerçekleşmesi, hayata geçmesi atılımıdır."* sözleriyle bu gerçeğin altını çizmişti.

Köy Enstitüleri, Türkiye'nin tek ve büyük ütopyasıydı! Bu ütopyanın yaşamın içinde nasıl gerçeğe dönüştüğünü Beşikdüzü Köy Enstitüsü Kurucu Müdürü Hürrem ARMAN, şöyle dile getiriyordu: *"Dünya ulusları birbirleriyle savaşıırken, biz bu kurumlarla Türkiye'de, doğa ile bilinçsizliklerle bir savaşa giriyorduk. Bu, o günün pek çok yöneticisinin ve aydınının anlayamadığı bir savaştı. En gerçek, en mutlu savaştı. Savaş araçlarımız,*

kazmalar, kürekler, murçlar, madırgalar, balık ağları, motorlar, hızar makinalarıydı. Savaş erlerimiz, buna benzer bir ortamdan gelmiş olan eğitimci adaylarımız, öğrencilerimiz ve öğretmenlerimizdi. Bunlar, yoksulluklar içinde yaşayıp tutunmuş ve gerektiği zaman toplumu bütün badirelerden hayatları pahasına kurtarmış olanların çocukları, torunlarıydılar."

"Enstitülerde yurt sevgisi, millet sevgisi, insan sevgisi ve bütün toplumsal değerler, nutuklarla, havada kalan sözlerle değil, iş başararak, yurdun bütün varlıklarını, güzelliklerini görerek, bunları değerlendirerek, eserler yaratarak ve topluma sürekli faydalar sağlayarak veriliyordu."

Köy Enstitülerine Giden Yolda Yeni Bir Öğretmen: Eğitim Kursları

İsmail Hakkı Tonguç: *"Köylüler Anadolu bozkırını yendikleri gün, ters yazgılarını da yenmiş olacaktı."* derken ilk adımı Eğitimci yetiştirme projesiyle (1936) attı.

Eğitimci projesi ve "Eğitimci" adı Atatürk'ten çıkmıştır.

Cumhuriyetin başlangıç dönemlerinde nüfusun yüzde sekseni köydeydi. Öğretmen kent çocukları köylerde başarı gösteremiyordu.

Nüfusu 400'den az binlerce köydeki çocuğa askerliğini çavuş, onbaşı olarak yapmış köy gençlerinin yardımıyla okuma yazma öğretmek amaçlanmıştı...

Eğitimci olacak bu gençler kent dışında yatılı, altı aylık kurslarda yetişecekti. Türkçe, aritmetik, geometri, yurt ve yaşama bilgisi, iş ve eğitim Bilgisi dersleri alacaklardı. Köylülere rehberlik edebilmeleri için tarım, hayvancılık, teknik tarım ve marangozluk, yapıcılık vb. öğreneceklerdi.

Köy Eğitimci Yasası 11 Haziran 1937'de çıktı, Kurslar yurda yayıldı. Eğitimci dağ başlarında ki köylerde binlerce çocuğa Cumhuriyeti, Türk devrimini anlattı, köye ışık tuttu.

Köyde örnek önder oldu.

Eğitimci Kursları 1947'ye değin 12 dönem sürdü, 8675 eğitimci yetişti. 7000'in üzerinde bağımsız eğitimci okul açıldı. 1.520.892 öğrenci 3 yıllık eğitimci köy okulunu bitirdi.

Köy Enstitüsü Güneşi Bütün Yurtta Parlıyor

Köy uygun eğitimci yetiştirme tipi gündeme geldiğinde ilk olarak Eğitimci Kursu açılmıştı. Sonra Köy Öğretmen Okulu açıldı... Tüm bu deneyimler üzerinden Köy Enstitüsü aydınlığı yaratıldı.

Köy Enstitüleri bu yaşam ve iş okulunun temelleri üzerinde kuruldu. Köye önder olarak yetişecek öğretmen adayları iş içinde çalışarak, kullanacakları binaları kendi yapacak, toprakları işleyerek kendi üretecekti.

Kültür dersleri, tarım, iş-teknik ve sanat bilgileri alan bu gençler köy yaşamının ve kültürünün yükselmesinde rol alacak Cumhuriyetin “yeni öğretmen”iydi.

17 Nisan 1940 günü Köy Enstitüleri kurulmaya başladı. Bir yıl içinde 10 Köy Enstitüsü birden açıldı. 1948’e dek 21’e çıktı.

Köy Enstitüleri kız-erkek karma eğitim yapıyordu. Beş yıllıktı ve yatılıydı.

- Öğrenciler yaz aylarında ancak nöbetleşe izinle köyüne gidebiliyordu.
- Dönüşlerinde köylerini inceledikleri bir dosyayı vermeleri gerekiyordu.
- Köy Enstitüleri her yönü ile çevrenin ve bölgenin eğitim, kültür merkeziydi.
- Analar, babalar, yakın köylüler istedikleri an enstitüye gelir, çalışmaları görür, ağırlanırdı.

Eğitim, Öğretim İş İçinde

Köy Enstitüleri yeri seçilirken kentten uzak olması, demiryollarına yakın olması amaçlanmıştı.

Her Köy Enstitüsü’nün kendisine yetecek yüzlerce dönüm toprağı vardı. Amaç kıraç toprakların yakın gelecekte elektriği, suyu, yolu, binaları ve tarım alanları ile yaşanabilir, yeşil bir yer olabileceğini göstermekti.

Her enstitü öğrencilerin, öğretmenlerin, usta öğreticilerin alın teri ve emek gücüyle devlete yük olmadan kendisi üreten, kendisi tüketen örnek kurumlar olacaktı.

- Binalar yapıldı.
- Tarım alanları ekildi. Dikildi.
- İşliklerde demircilik, marangozluk öğrenildi. Binaların gerekli iş ve bölümleri yapıldı.
- Kız adaylar nakış işledi, dikiş, dokuma öğrendi. Kendi giysilerini, yatak örtülerini dikti.
- İşliklerde araç gereç üretildi.
- Meyve sebze yetiştirildi.
- Kümes hayvanı, ipekböceği ve büyük-küçükbaş hayvan beslendi.

Öğretmen İşbaşında...

Her öğretmenin derslerin dışında, öğrencilerle, çalışma alanları ile ilgili bir görevi vardı: Eğitimbaşı, İşlikbaşı, Kümebaşı, Tarımbaşı, Sanatbaşı, Etütbaşı bunlar arasındaydı.

Ancak enstitünün tüm işlerini öğrenciler yerine getirirdi. Her Enstitü’de işçi sayısı ikiye, üçü geçmezdi.

Köy Enstitüleri İmece Okullarıydı...

Yeterli binaları olan enstitülerin öğrencileri başka enstitülere ekip halinde yardıma giderdi. Binaları temelden çatıya tamamlardı.

İmececi öğrenciler ödül olarak da kümebaşı ile birlikte üç haftalık yurt gezisi yapardı. Örneğin, Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü’nün binalarını temelinden duvarına, penceresinden çatısına kadar, 14 Köy Enstitüsünden gelen öğrenci ekip-leri yaptı. Eskişehir Çifteler Köy Enstitüsü öğrencileri Balıkesir-Savaştepe, İzmir Kızılçullu Köy Enstitüsü öğrencileri de Aydın-Ortaklar Köy Enstitüsünde binalar kurdu.

Köy Enstitüleri Öğrenci, Öğretmen ve Çalışanının Yönetime Katıldığı Demokrasi Okullarıydı...

Sabahın erken saatlerinde uyanan kızlı ve erkekli öğrenciler bir gün beden eğitimi, ertesi gün ulusal oyunlarla güne başlardı. Enstitülerin başka bir özelliği de öğrencilerin kendi kendini yönetmesidir.

Cumartesi günleri öğleden sonra tüm okul toplanır ve yaşanan haftayı tüm boyutlarıyla değerlendirirdi.

Okulun haftalık işleyişi tam bir demokratik özgürlükle incelenir, konuşulur, olumlu, olumsuz yönleri üzerinde durulur. Düzeltme çareleri aranırdı.

Köy Enstitüleri Sevgiyle Çalışmak ve Üretmektir

- Her yıl 46 hafta çalışılırdı.
- Yarısi kültür derslerine, dörtte biri tarım, dörtte biri teknik sanat ve yazı çalışmalarına ayrılırdı.
- Kültür dersleri, her sınıfta 22 saat
- Ziraat dersleri, her sınıfta 11 saat
- Teknik-iş dersleri, her sınıfta 11 saat
- Konular ezberlemeden öğrenilirdi. ...ve her öğrencinin bir müzik aleti çalması, halk oyunlarına katılması zorunluydu.
- Sınıfta kalma ve cezalandırma yoktu.
- Öğrenci boş yere harcanmazdı.
- Yetersiz öğrenci için kurs açılır, kimi öğrenci borçlu olarak bir üst sınıfa geçirilirdi.
- Öğretmen olmak istemeyenler üç yıldan sonra sağlık memurluğu ya da tarımda, sanatta geliştirilirdi.
- Kızlar ebelik, dikiş-nakış-dokuma dallarında usta öğretici olarak yetiştirilirdi.
- Yetenekli ve çok başarılı olanlar enstitü yönetim kurulu kararı ve sınavla Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsüne gönderilirdi

Köy Enstitüleri Birlikte Üretmek, Doğayı Birlikte Dönüştürmek, birlikte Başarmaktır...

Eğitim Tarihimizde İlk Pozitif Ayrımcı Sistemdir.

- Köy Enstitüleri tutumluluğu, yapıcılığı, yaratıcılığı ve üreticiliği ilke edinmişti.
 - Eğitimde fırsat eşitliğini hayata geçirdi.
 - Kadın erkek ayırımını kaldırdı. “Kız-ların okuyanı cadı, erkeklerin okuyanı kadı olur” sözünü unutturdu.
 - Bölgeler arası dengesizliğe son verdi.
- Köy Enstitüleri Mimarisi Yarışma İle...
- Enstitülerin yerleşme yerine ve iklim koşullarına göre yapılacak binalar mimarlar, mühendisler arasında yarışma ile projelendirildi. İlke, tek katlı çok bina idi. Doğaya uyumlu eğitim kurumu...
 - Enstitüler geniş bir alanda, modern bir köy görünümünde ve çevre köylere örnek olacaktı.
 - Dersliği, yatakhane, yemekhanesi, mutfak, fırını, kitaplığı, hamamı, öğretmen evleri, marangoz, demirci, biçki-dikiş, yapıcılık, dokumacılık işlikleri, kooperatif, revir, çamaşırlık, spor alanı, su deposu, yüzme havuzu, müzik salonu, kireç ve tuğla ocağı, yüzlerce dönüm toprağı, küçük ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği ile eşi olmayan örnekti...
 - Müdürü, öğretmeni, usta öğreticisi, kız-erkek öğrencisi ile Enstitüde yaşayanlar binaları yapmakla kalmadı, kapısını, penceresini de yaptı.
 - 700'ün üzerinde bina yapıldı.
 - Yol-su-elektrik getirildi.
 - Ağaçlar dikildi, sebze, tahıl, evcil hayvanlar yetiştirildi.

Öğretim Kadrosu

Köy Enstitülerinin özverili ve donanımlı eğitim kadrosu değişik kaynaklardan geliyordu.

Öğretmenler de öğrenciler gibi 45 gün izin kullanıyordu. Kalan zamanlarında enstitüde, işlerinin, görevlerinin başındaydılar. 1946'ya dek Köy Enstitülerinde 620 öğretmen çalıştı.

Beden, halk oyunu eğitimi ve müzik öğretmeni ve diğer sanat alanlarında açığı usta öğreticilerle karşılanmıştı: Hasan Çakı Efe, Aşık Veysel, Ali İzzet Özkan, Kasnak Efe, Mehmet Sadık Efe ve Ruhi Su bunlar arasındaydı.

Köy Enstitüleri Özgün Sanat Eğitimi Kurumlarıdır

Tonguç'un sanat eğitimi düşüncesi, ders saatlerini ve okulun sınırlarını aşarak yaşamın tüm alanlarına ulaşıyordu. Tonguç'a göre güzel sanatlar, öğrenciyi mutlu eder ve kişiliğini geliştirirdi.

Bu nedenle her enstitüde -bugün bile okullarda bulunmayan- pek çok çalgı vardı. Müzik yeteneği olan öğrenciler Yüksek Köy Enstitüsü'ne gönderilerek ilerlemeleri sağlanıyordu...

Öğrenciler için gece uykusu dışında boş zaman yoktu... Okuma... Müzik... resim... Fotoğrafçılık... Motosiklet... Traktör... Bisiklet... At biniciliği... Halk oyunları... Spor... onları bekliyordu.

Köy Enstitüleri Müziktir, Türküdür...

Köy Enstitüleri halk kültürünün yüceltildiği eğitim kurumlarıydı. Enstitülerde derlenen sayısız yöresel türkü notalandı, ulusal ölçekte yaygınlaştı, repertuarlara girdi ve radyolarda çalınmaya başlandı.

Köy Enstitüleri Halaydır, Horondur, Zeybektir...

Köy Enstitülerinde öğrenciler, güne sabah sporu olarak halkoyunlarıyla başlardı. Bir işaretle yüzlerce öğrenci hep beraber halay çeker, horon teper, bengi veya zeybek oynardı.

Köy Enstitülü öğrenciler bulundukları bölgede gereksinimi olan çok sayıda köy okulunun yapım ve onarımında görev almışlar, gittikleri köylere halkoyunları ve müziği taşımışlardı. Halk oyunlarını eğitim dizgesine katan eğitim kurumlarıdır.

Köy Enstitüleri Kültürdür, Resimdir, Fotoğraftır
Köy Enstitülüler görkemli Anadolu uygarlıklarının izlerini Efes'te, Selçuk'ta, Bergama'da, Perge'de, Boğazkale'de aradı. Sonra antik tiyatrolarda temsiller sergiledi. Köy Enstitüleri kültürel miras ve koruma bilincini ayakta tutan kurumlardı.

Köy Enstitülerinde Resim-İş dersleri doğada işlenirdi. Bu derslerde resim dışında el işi ve fotoğrafçılık eğitimi de verilirdi. Enstitü çıkışlı öğretmenler görev yerlerinde fotoğraf makinesi yanında eğitim amaçlı sinema makinesi kullanma becerisine de sahipti.

Köy Enstitüleri Edebiyattır

Köy Enstitülerinden yetişen yazar ve şairler, Türk edebiyatında büyük bir kültür devrimini gerçekleştirdiler.

Köyden yetişen, halkın içinden çıkan Fakir Baykurt, Mahmut Makal, Talip Apaydın, Mehmet Başaran, Dursun Akçam, Pakize Türkoğlu, Ümit Kafancioğlu, Osman Şahin, Ali Yüce gibi daha nice Köy Enstitülü yazar ve şair yoksul köylünün, emekçinin dertlerini, acılarını ve umutlarını edebiyata taşıdılar.

Bir araştırmaya göre, Köy Enstitüleri Türk edebiyatına 60'ın üzerinde yazar kazandırmıştır...

Köy Enstitüleri Halk Sağlığıdır

Anadoluda sıtma ve verem hastalığı yaygın ölümlere yol açıyordu. Yeni doğan her yüz çocuktan sekseni ölüyordu. Barınma, beslenme yöntemleri ilkel, yetersizdi.

Köy Enstitüleri aydın köy öğretmeni yanında, kapatılmasına dek 1599 Köy Sağlık Memuru ve Köy Ebesi yetiştirdi. Onlar binlerce köy çocuğu, köylünün sağlığa kavuşmasını sağladı.

Köy Enstitülerinin sağlık alanında getirdiği büyük yenilik “Bölge Dispanserleri” tasarısıdır.

Köy Enstitüleri Tiyatrodur

Köy Enstitülerinde her sınıfın hafta ya da ay sonu sergilediği küçük piyesler öğrencilerin yeteneklerinin gelişme-sinde rol oynardı. Onlar bir süre sonra kendi oyunlarını yazacaktı.

Tiyatro kültürünü geliştirdiler. Molière'den Sofokles'e Gogol'dan Shakespeare 'e oyunlar sahneye koydular, izlediler.

Köy Enstitüleri Yaşam ve İş Okuludur

Köy Enstitüleri'nde öğretme değil, öğrenme önemliydi.

Tonguç'a göre iş, *“yaratıcı iş”tir ve insanın kişiliğini geliştirerek yücelmesini sağladı. “Geniş anlamda iş eğitimi çağdaş eğitimidir. Ortaçağı kapayan güçtür.”*

Özgür çalışma, özgür düşünme, her zorluğu aşarak gerçeğe ulaşmak öğrencinin kişisel çabası ile gerçekleşiyordu.

Konular gezi, gözlem, inceleme ve uygulama ile öğreniliyordu. Müzik dersleri kaynaştırıcı bir özellik taşıyordu. Türküler, şarkılar, deyiş ve maniler, başta mandolin değişik müzik aletleriyle yeniden yaşama geçerd. Müzikle, oyunlarla ulusal bütünlüğü sağlayıcı adımlar atılmıştı.

“Sürer, Eker, Biçeriz...”

Tarım öğretmenleri işinden anlayan son derece başarılı insanlardı. Tarım öğretmenine *“Tarımbaşı”* denirdi.

Tarımda işçiye yer verilmez, gereken görevi öğrenciler yapardı.

Kazma, ekme dikme, et, süt, arıcılık, hayvancılık işini öğrenciler kendisi yapıyordu.

Ürünün fazlası Döner Sermaye kanalıyla başka Enstitülere veriliyordu.

Köy Enstitüleri Anadolu'da çağdaş, teknik tarımı öngörmüş, bunu halka indirmeyi amaç edinmişti.

Köy Enstitüleri Aydınlanmadır, Akıl ve Bilimdir...

Köy Enstitüleri'nde sınıf kitaplıkları, geniş çaplı okul kitaplıkları vardı ve kitaplıklar kütüphane koluna seçilen öğrencilerce yönetilirdi.

Günlük çalışma çizelgesine göre öğrenciler sınıflarda özgür okuma yapardı. Okumalar ders dışı kitaplar üzerinde yoğunlaşırdı. Kitaplıklar arı kovanını andırırdı. Her öğrencinin yılda en az 20-25 kitap okuması istenirdi.

Hasan-Âli Yücel'in Milli Eğitim Bakanı olduğu aynı dönemde çevirttiği 500 dolayında dünyadan seçme klasikler en çok okunanlar arasındaydı. Öğrencilerin şiirleri, yazıları yayın kolunun çıkardığı duvar gazetesi, enstitü dergi ve gazetesinde yayınlanırdı. Hasanoğlu Köy Ensti-tüsü'nde “Köy Enstitüleri Dergisi” yayım kalitesiyle öne çıkmıştı.

Köy Enstitüleri Sönmeyen Işıktır

Köy Enstitüleri Türk eğitiminde bir çığır, unutulmayan bir aydınlatma devrimidir. Altı yıl süren kısa yaşamında çağdaş uygarlığın gerektirdiği eğitim konularına eğilmiş, iş içinde öğretim yöntemi ile yurt dışında da tanınmıştı. Binlerce köy, milyonlarca köy çocuğu okula, eğitmene, öğretmene kavuştu...

Köy Enstitüleri yoksul halkın korkuyu yenmesi yolunda atılan en önemli adım oldu. M. Kemal Atatürk, Saffet Arıkan, İsmail Hakkı Tonguç, Hasan Âli Yücel ve burada adlarını tek tek veremediğimiz yüzlerce eğitim savaşçısına şükranlarımızla...

...ve Kapatıldılar

Önce...1945 yılında Meclisteki görüşmelerde milletvekili Emin Sazak *“Köylere giden enstitü mezunları kendilerini birer Atatürk zannediyorlar”* demişti, Bakan Hasan-Âli Yücel *“Bu çocukların her birinin birer Atatürk olması temenni edilir”* yanıtını verecekti...İki yıl sonra Köy Enstitüsü programları değiştirildi. Sonraki yıllarda...*“...hem öğretmen hem de ziraatçı veya sanatkar yetiştirmenin mümkün olamayacağı”* gerekçesi öne sürüldü. Ezberci, üretimsiz eğitime dönüldü. Şubat 1954'te çıkan yasayla Köy Enstitüleri kapatıldı.

Savaş bitmişti ve dünyada yeni dengeler kuruluyordu. 1946-1954 arasında iç ve dış dinamikler enstitülerdeki her tür insandan, doğadan, emekten, özgürleşmeden yana olan süreci anlayamadılar, tehdit olarak algıladılar ve 1954 yılında ilköğretmen okullarına dönüştürüldüler...

Destanı Onlar Yazdı...

İsmail Hakkı Tonguç, dünya pedagogları arasında Asya Kitası'nın en büyük eğitimcisi seçilmiştir. Hasan Âli Yücel, gelmiş geçmiş bakanlar içinde ilerici, Atatürk devrimcisi kişiliğiyle ün kazanmış, sanatta, teknikte, eğitimde, dilde, ilk-orta-yüksek öğrenimde çığır açmış büyük halk, devlet, düşün adamıdır.

Dünya eğitim tarihinde ulusun eğitimine ve kültürüne bu iki düşünce ve eylem insanı kadar büyük hizmette bulunmuş başkası yoktur.